

El pujolisme al microscopi

Jaume Lorés l'ha analitzat

Dolors PALAU

Són moltes les afirmacions de Jaume Lorés, secretari del Consell de Cultura de la Generalitat de Catalunya i membre crític del PSC-PSOE, que han comportat la polèmica entorn dels seus articles i llibres, principalment en el darrer, *La transició a Catalunya (1977-1984). El pujolisme i els altres*, editat per Empúries, on reflexiona sobre el nacionalisme, el canvi, el socialisme..., renovant la discussió, sobretot en els sectors d'esquerra.

P.—Jaume Lorés creu, tal com escrivia l'any 1980 a la revista Taula de canvi, que no podrem entendre el fenomen del «pujolisme» si no el situem dins la concreta història del catolicisme català de postguerra. ¿Com definiria, però, el «pujolisme»?

R.—Jo diria que és un fenomen semblant al «gaullisme» o al «felipegonzalismo». Aquests es donen quan un corrent polític passa prioritàriament pel pensament d'una persona, per la seva ideologia, i pel poder quant a actuació. En la mesura, per exemple, que el PSOE perd els punts de referència pel que fa al socialisme, s'agafa al «felipegonzalismo».

Si parlem de «pujolisme», aquest té els antecedents en el pensament catòlic demòcrata-cristià i obert de la resistència cultural catalana dels anys quaranta. La popularitat de Jordi Pujol neix de la seva detenció i es perllonga amb la creació de la Banca

/ Joan Comalat

El secretari del Consell de Cultura és partidari dels pactes institucionals

Catalana i les obres culturals que s'esdevenen al seu voltant.

P.—Aquest «pujolisme», però, del que vostè parla, no és el mateix «pujolisme» d'ara, ni el dels qui el van votar en les darreres eleccions. És clar, també, que molts dels qui varen votar Pujol no són de Convergència Democràtica. ¿Com evolucionà el «pujolisme» i què hi ha darrere aquesta diversitat de vots?

R.—Jordi Pujol deixà de banda, a partir de 1977, el pensament socialdemò-

crata i adoptà un ambigu pensament liberal en qüestions econòmiques i socials. Cal distingir, però, dins dels votants de Convergència entre els «pujolistes històrics» i els qui no ho són, i tenir en compte la dreta que votà Pujol, per dir no al socialisme, una dreta que no s'identifica amb Aliança Popular com ho demostren els pocs vots obtinguts per aquest partit en les darreres eleccions. També votà Pujol un sector nacionalista. D'altra banda, tot això es dona mentre l'esquerra es di-

leix com a alternativa ideològica i el PSC va deixant de costat el seu nacionalisme i tot el seu projecte, completament vàlid el 1970, per anar depenent, cada vegada més, del PSOE.

P.—També hi ha una discussió sobre on comença el nacionalisme i on acaba. Si ser nacionalista comporta ser independentista o no. Tanmateix, molts diuen que reivindicar l'autodeterminació sense proposar res és quedar-se a mig camí. ¿Fins on arriba el nacionalisme de Jordi Pujol?

R.—El nacionalisme de Pujol s'atura a les portes de reclamar el dret a l'autodeterminació, quan aquesta, si va més enllà, pot arribar a la independència. Crec que si es pressionés Pujol, aquest acceptaria l'autodeterminació, però amb pactes. Cal observar que Pujol va ser votat per molts que mostren una certa adhesió nacionalista, molt més enllà dels límits estrets del «pujolisme», i això vol dir que la Catalunya d'ara continua tenint plantejats, de cara endins, els problemes inajornables de trobar camins de tolerància política i d'autèntic esperit liberal en el respecte intrínsec al pluralisme, d'aconseguir unes bases doctrinàries per a un nacionalisme modern, més enllà dels historicismes i les vehemències.

La normalització del català topa amb dificultats

P.—Sovint, s'identifica la Generalitat amb «pujolisme» i es diu que Pujol i la Generalitat no han fet prou de cara a la normalització de la llengua catalana. Un grup com la Crida, amb les seves accions a l'estació de Sants a Barcelona per catalanitzar els cartells de la RENFE, sem-

Cal distingir entre «pujolistes històrics» i els qui no ho són

/ Robert, Barceló

bla que aconseguí amb més rapidesa els seus objectius que no pas la Generalitat, tenint en compte que el conseller de Cultura, Joan Rigol, arran de l'exposició del balanç dels dos anys de la Llei de Normalització Lingüística, afirmà que ja s'havien fet passos amb la RENFE molt abans per aconseguir-ho, sense tenir una resposta en els fets...

R.—Els problemes de normalització lingüística són prou greus, i les col·laboracions, poques, encara, per a solucionar-ho. Un enfrontament entre Con-

vergència i socialistes en aquest sentit només perjudicaria la situació. La sortida són els pactes a nivell institucional en els diferents camps, reconeixent sempre que la Generalitat és la dipositària de la sobirania de Catalunya. La situació, però, en aquests moments està molt crispada i si continua així, es pot arribar a un carreró sense sortida. La normalització lingüística s'ha de portar amb el màxim de consens entre les forces polítiques i socials. La Crida, amb la seva política, provoca i no

té en compte l'existència dels altres catalans, ni dels passos que cal fer perquè s'accepti la normalització lingüística. Amb la radicalització de postures, d'una banda i de l'altra, no s'ajuda a la normalització.

P.—*Quan es parla de normalització de la llengua catalana i de cultura catalana, en general, cal tenir en compte el País Valencià o les Illes, que també pateixen el problema i de forma agreujada. ¿Quan vostè parla de normalització de la llengua catalana o de cultura catalana, es refe-*

reix solament a Catalunya o a la configuració total dels Països Catalans?

R.—Crec en la unitat lingüística i cultural dels Països Catalans, i la voluntat política d'anar de la mà amb el Principat només l'han d'expressar ells mateixos. Fer la reivindicació de Països Catalans dels del Principat aixeca sempre suspicàcies. El País Valencià o les Illes poden veure-hi una colonització. Per tant, són ells qui ho han de dir.

P.—*Si, d'una banda, el socialisme del PSC-PSOE es dilueix per agafar-se, cada vegada més, al «felipegonzalismo» i dependre més del PSOE, i, de l'altra, el «pujolisme» és ambigu i es queda a mig camí, ¿quina és la seva funció al PSC i dins el Consell de Cultura de la Generalitat?*

R.—Crec, repeteixo, en el projecte vàlid del PSC als anys setanta, un projecte d'esquerres, socialista i nacionalista, i això cal recordar-ho des de dins. Quant al Consell de Cultura, no és un muntatge pujolista, sinó un intent d'aplegar els diversos corrents que configuren la cultura a Catalunya, i, per tant, és un intent pluralista de cara a consolidar-la; en aquest sentit, també em sembla un projecte vàlid.

Aquest estiu...
“Eviteu sorpreses”
 Durant les vacances, exigiu el compliment exacte dels serveis i qualitats que contracteu (categoria i ubicació d'hotels, apartaments, transports, excursions, menjars...)
 Si no compleixen no ho dubteu: reclameu.
Informeu-vos sobre els vostres drets en les ASSOCIACIONS DE CONSUMIDORS I L'OMIC
Oficina d'Informació i DEFENSA del CONSUMIDOR - Tel. 3511237
 Excm. Ajuntament de València

• Associació Ciutadana de Consumidors • Associació de Consumidors del País Valencià • Unió General de Consumidors
 • Associació Valenciana d'Ames de Casa i Consumidors • Ames de Casa de Tyrius • Cooperativa Consum • Ames de Casa d'Aitana